

Direktiv om land-för-landrapporter och automatiskt utbyte av sådana

2015/16:FPM49

Finansdepartementet

2016-02-24

Dokumentbeteckning

KOM (2016) 25

Direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning

Sammanfattning

Förslaget innebär att det införs EU-gemensamma bestämmelser om land-för-landrapporter och automatiskt utbyte av land-för-landrapporter mellan skattemyndigheterna i medlemsstaterna.

Regeringen välkomnar arbete som syftar till att förhindra skatteflykt, skatteundrandragande och skadlig skattekonkurrens. Ett automatiskt utbyte av land-för-landrapporter ökar möjligheterna för skattemyndigheterna att utföra riskvärdering inom internprissättningsområdet och motverkar därigenom skatteflykt och skatteundrandragande. Regeringen är preliminärt positiv till kommissionens förslag eftersom det i stort motsvarar det man kommit överens om inom OECD.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

I sina slutsatser av den 18 december 2014 underströk Europeiska rådet det akuta behovet av att påskynda insatserna för att bekämpa skatteflykt och aggressiv skatteplanering, både på global nivå och på unionsnivå.

Kommissionen har sedan december 2014 snabbt inlett de första stegen mot en EU-strategi. Under tiden har OECD avslutat sitt arbete med att fastställa internationella bestämmelser och standarder för dessa ändamål. Inom ramen för OECD:s och G20:s Base Erosion and Profit Shifting Project har bl.a. en standard för land-för-landrapportering på internprissättningsområdet tagits fram. Det har också utarbetats modellagstiftning för land-för-landrapportering. Land-för-landrapportering innebär att stora multinationella företagsgrupper ska redovisa sin affärsverksamhet för varje stat som de finns i. Den 27 januari 2016 undertecknade Sverige tillsammans med 30 andra OECD-medlemmar ett multilateralt avtal om automatiskt utbyte mellan skattemyndigheterna av land-för-landrapporter.

Den 28 januari 2016 presenterade kommissionen ett paket med åtgärder för att motverka skattefusk. Förslaget till ändringar i rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning utgör en del i detta paket.

Detta direktiv har redan tidigare ändrats genom direktiv 2014/107/EU på så sätt att bestämmelser har införts om ett omfattande automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och genom direktiv (EU) 2015/2376 på så sätt att bestämmelser har införts om ett automatiskt utbyte av förhandsbesked i gränsöverskridande skattefrågor och förhandsbesked om prissättning.

Syftet med det förslag som nu lagts fram är att säkerställa att direktiv 2011/16/EU fortsätter att föreskriva om ett omfattande och effektivt administrativt samarbete mellan skattemyndigheter genom att införa ett obligatoriskt utbyte när det gäller land-för-landrapporter.

I förslaget anges också att det ligger i linje med de initiativ som aviserades i kommissionens handlingsplan om ett rättvisare system för företagsbeskattning (COM (2015) 302).

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget innebär att det införs EU-gemensamma bestämmelser om land-för-landrapporter och automatiskt utbyte av land-för-landrapporter mellan skattemyndigheterna i medlemsstaterna. Det föreslås att multinationella företagsgrupper varje år och för varje skattejurisdiktion i vilken de utövar verksamhet ska lämna vissa upplysningar som omfattar inkomstbelopp, vinst före inkomstskatt, betald och upplupen inkomstskatt, antalet anställda, aktiekapital, outdelad vinst och materiella anläggningstillgångar. Huvudregeln är att det är det yttersta moderföretaget i en multinationell företagsgrupp som ska lämna land-för-landrapporten. I vissa fall, när rapportering inte görs av det yttersta moderföretaget, kan ett dotterföretag i ett annat land bli skyldigt att rapportera i stället för moderföretaget.

Upplysningarna ska lämnas inom 15 månader efter den sista dagen av det räkenskapsår för den multinationella företagsgruppen som land-för-landrapporten avser. Den första land-för-landrapporten ska enligt förslaget lämnas för det räkenskapsår för den multinationella företagsgruppen som inleds den 1 januari 2016 eller senare.

Medlemsstaterna ska ha system för att påföra påföljder när företag inte lever upp till sin rapporteringsskyldighet.

Det föreslås att medlemsstaterna senast den 31 december 2016 ska anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet, och börja tillämpa dessa bestämmelser från och med den 1 januari 2017.

Förslaget baserar sig på OECD:s standard för land-för-landrapportering. En översiktlig analys ger vid handen att förslaget i stort motsvarar det som överenskommits inom OECD. Vissa skillnader finns dock och behöver analyseras närmare. Regeringens utgångspunkt är att den EU-rättsliga regleringen bör överensstämma med det som överenskommits inom OECD i största möjliga utsträckning.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Det finns inte några bestämmelser om land-för-landrapportering på skatteområdet i Sverige. Regeringen har givit Skatteverket i uppdrag att göra en analys av vilka ändringar som kan behöva göras i svensk rätt med anledning av OECD:s nya standard för bl.a. land-för-landrapportering samt informationsutbytet av land-för-landrapporter. Skatteverket ska senast den 29 april 2016 lämna författningsförslag på de ändringar som behövs. Som nämns ovan behöver kommissionens förslag analyseras närmare, särskilt i de delar som avviker från OECD-standarderna.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Det finns i dag inte några bestämmelser om land-för-landrapportering på skatteområdet i Sverige. Eftersom ett krav på att lämna land-för-landrapport införs för stora multinationella företagsgrupper så kommer den administrativa bördan att öka för de företagsgrupper som kommer att omfattas av kravet. Samtidigt kan möjligheterna för skattemyndigheterna att utföra riskvärdering inom internprissättningsområdet öka. På sikt motverkas därigenom skatteflykt och skatteundrandragande.

Att utbyta upplysningarna som anges i direktivförslaget kommer att vara resurskrävande för de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna. Det är dock inte möjligt att nu ange vare sig omfattningen av merarbetet för de

behöriga myndigheterna eller hur stor effekten på skatteintäkterna kan tänkas bli. En utgångspunkt bör vara att det merarbete som kan uppkomma för Skatteverket ska hanteras inom givna resursramar.

2015/16:FPM49

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Att motverka skatteflykt och skatteundandragande är en hög politisk prioritering för regeringen. Sverige är därför positivt till syftet med antimissbrukspaket. Nyttan av att ha harmoniserade regler mot skatteundandraganden måste dock vägas mot medlemsstaternas befogenheter och möjligheten att kunna införa och behålla egna nationella regler. Kommissionens antimissbrukspaket är omfattande och de olika delarna kommer att analyseras noga. Vad gäller land-för-landrapporterna (DAC4) ökar ett automatiskt utbyte möjligheterna för skattemyndigheterna att utföra riskvärdering inom internprissättningsområdet och motverkar därigenom skatteflykt och skatteundandragande. Sverige är preliminärt positivt till DAC4 eftersom förslaget i stort motsvarar det man kommit överens om inom OECD. Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.2 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.3 Remissinstansernas ståndpunkter

Direktivförslaget har remitterats och remisstiden gick ut den 19 februari 2016. Skatteverket tillstyrker förslaget. Svenskt Näringsliv kan tillstyrka förslaget endast under förutsättning att målsättningen för direktivet formuleras och begränsas på motsvarande sätt som i OECD BEPS åtgärd 13. Svenskt Näringsliv anser även att det bör införas en möjlighet att stoppa utbytet av information om det kan leda till skada för företagen samt att en konsekvensanalys ska genomföras av EU. Även Näringslivets regelnämnd anser att direktivet bör överensstämma med OECD BEPS åtgärd 13 och att en konsekvensanalys bör göras. Om direktivet inte kommer att överensstämma med OECD BEPS åtgärd 13 avstyrker Näringslivets regelnämnd. Svenska Bankföreningen anser att den svenska översättningen av förslaget bör ses över, att påföljder bör kunna påföras endast i den medlemsstat där företaget har hemvist, att genomförandetidpunkten för direktivet bör skjutas upp och att lagstiftningen bör samordnas med annan

lagstiftning för finansiella företag. Sveriges advokatsamfund anser att vissa begrepp är så otydligt formulerade att det inte går att göra en rättssäker tolkning av innebörden. Advokatsamfundet kan därför inte ställa sig bakom förslaget i nu förevarande form. Justitiekanslern, Datainspektionen och Ekobrottsmyndigheten har inga synpunkter. Riksdagens ombudsmän, FAR, Riksrevisionen, Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet, Näringslivets skattedelegation och Svensk försäkring har avstått från att yttra sig eller har inte inkommit med något svar..

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Enligt art. 115 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) beslutas skattefrågor med enhällighet i ministerrådet, efter att Europaparlamentet och ekonomiska och sociala kommittén har hörts.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Subsidiaritetsprincipen

Kommissionen anser att förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen eftersom det för att säkerställa en väl fungerande inre marknad behövs att EU säkerställer rättvis konkurrens och lika villkor för små och medelstora företag och EU-baserade och icke EU-baserade multinationella företagsgrupper. Multinationella företagsgrupper har möjlighet att använda aggressiva skatteplaneringsmetoder till följd av sin gränsöverskridande verksamhet. Av denna orsak anser kommissionen att alla multinationella företagsgrupper, både sådana som är baserade inom och utanför EU, bör omfattas av kravet på rapportering. Kommissionen anser att utan detta inslag skulle detta initiativ var mindre effektivt vad gäller att uppnå det slutliga målet om att säkerställa en väl fungerande inre marknad.

Kommissionen anser att medlemsstaternas tillgång till land-för-land rapportering därför bara kan uppnås på ett ändamålsenligt sätt genom åtgärder på unionsnivå.

Regeringen anser att det är en riktig bedömning.

Proportionalitetsprincipen

Enligt kommissionen är förslaget också i linje med proportionalitetsprincipen. Kommissionen anför att målet att säkerställa att samtliga medlemsstater mottar land-för-landrapportering inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås genom åtgärder som vidtas enskilt av varje medlemsstat utan samordning. Det utbyte av upplysningar som potentiellt kan påverka

skattebasen i fler än en medlemsstat kräver vidare ett gemensamt och obligatoriskt tillvägagångssätt. Det bör beaktas att eftersom multinationella företagsgrupper vanligtvis bedriver verksamhet i olika medlemsstater är det gränsöverskridande inslaget en integrerad del av den föreslagna åtgärden.

Enligt kommissionen är det särskilda problem som fordrar politiska insatser bristande insyn i företagsstrukturer med gränsöverskridande relevans och med en betydande verksamhetsnivå, vilket har negativa effekter, särskilt när det gäller den inre marknadens funktionssätt. Insatsen riktar sig endast mot multinationella företagsgrupper som bedriver verksamhet i flera stater, endera inom EU eller i jurisdiktioner utanför EU. Det grundar sig också på automatiskt utbyte av grundläggande upplysningar, vilket medger att varje medlemsstat där företaget bedriver verksamhet kan ta emot upplysningar. De föreslagna ändringarna går därför enligt kommissionen inte utöver vad som är nödvändigt för att åtgärda de berörda frågorna och uppnår på detta sätt fördragets mål om en väl fungerande inre marknad.

Det kan konstateras att kommissionen inte har utfört någon egen konsekvensanalys av förslagen, vilket påverkar möjligheterna att bedöma effekterna av förslaget. En aspekt är t.ex. hur reglerna stämmer överens med vad som följer av OECD:s BEPS-rekommendationer. Samtidigt är det ur ett proportionalitetsperspektiv positivt att förslaget innebär att företagsgrupper som har en årlig omsättning som inte överstiger 750 miljoner euro är undantagna från land-för-landrapportering.

Sammantaget instämmer regeringen i kommissionens bedömning att förslaget som helhet bör vara förenligt med proportionalitetsprincipen.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget har behandlats vid rådsarbetsgruppsmöten den 9 februari och den 16 februari 2016. Direktivet togs upp för första gången vid ett möte i rådets högnivågrupp för beskattning den 1 februari 2016. Kommissionen presenterade direktivet den 12 februari 2016 för ministrarna på Ekofinrådets möte. Efter presentationen inbjöds ministrarna till diskussion. Det nederländska ordförandeskapets plan är att en politisk överenskommelse ska kunna nås vid Ekofinrådets möte den 8 mars 2016.